

ÅRSPLAN TIL DANSK I 5. KLASSE 2021-2022.

Fælles Mål i dansk for 5. klasse omfatter fire kompetenceområder med tilhørende kompetencemål:

- A. **Læsning** - Eleven kan læse multimodale tekster med henblik på oplevelse og faglig viden.
- B. **Fremstilling** - Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billeder i velkendte faglige situationer.
- C. **Fortolkning** - Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.
- D. **Kommunikation** - Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.

Fagformål

Eleverne skal i faget dansk fremme deres oplevelse og forståelse af litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsessevne og deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2. Faget dansk skal styrke elevernes beherskelse af sproget og fremme elevernes lyst til at bruge sproget personligt og alsidigt i samspil med andre. Eleverne skal udvikle en åben og analytisk indstilling til samtidens og andre perioders og kulturers udtryksformer. Faget dansk skal udvikle elevernes udtryks- og læseglæde og kvalificere deres indlevelse og indsigt i litteratur og andre æstetiske tekster, fagtekster, sprog og kommunikation.

Stk. 3. Faget dansk skal give eleverne adgang til de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Nå næste side ses Undervisningsministeriets færdigheds- og vidensmål (efter 6. klassetrin).

Dansk

Færdigheds- og vidensmål (efter 6. klassetrin)

Kompetenceområde	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål													
			Finde tekst	Forberedelse	Afhandling	Sprogforståelse	Tekstforståelse	Sammenhæng	Oplevelse og indlevelse	Undersøgelse	Fortolkning	Vurdering	Perspektivering			
Læsning	Eleven kan læse og forholde sig til tekster i faglige og offentlige sammenhænge	<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan vurdere relevans af søgende sølister på søgende sølister Eleven kan gennemføre billed- og fuldtækningsoplysning 	Eleven har videns om søgende sølister læsestrategier	Eleven kan sammenholde teksters dele af indhold med læseformål	Eleven har videns om teksters formål og læseformål	Eleven kan læse udvalgte ord ved umiddelbar genkendelse af de mest almindelige ordstave	Eleven har videns om sammenhæng og betydning af ord i fagtekster	Eleven kan anvende overskrifter og fagbrevsord til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster
			<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan gennemføre billed- og fuldtækningsoplysning Eleven har videns om teksters formål og læseformål 	Eleven har videns om teksters formål og læseformål	Eleven kan læse udvalgte ord ved umiddelbar genkendelse af de mest almindelige ordstave	Eleven har videns om sammenhæng og betydning af ord i fagtekster	Eleven kan anvende overskrifter og fagbrevsord til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser	Eleven kan anvende fagbrevsord og udtalelser til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om endelige fagbrevsord og udtalelser
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, gje og billeder i formelle situationer	<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan bruge it og læsestrategier til at få ideer Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre 	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner
			<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan bruge it og læsestrategier til at få ideer Eleven kan tilrettelægge processer til fremstilling af faglige produkter alene og i samarbejde med andre 	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling	Eleven kan udarbejde fagbrevsord til dramatiske, dokumentariske og interaktive produktioner	Eleven har videns om it og læsestrategier til fremstilling
Fortolkning	Eleven kan forholde sig til almenbetragtninger gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster	<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan læse med fortolkning Eleven kan udtrykke en æstetisk tekst ved at udtrykke teksters stemning 	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster
			<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan læse med fortolkning Eleven kan udtrykke en æstetisk tekst ved at udtrykke teksters stemning 	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven kan læse med fortolkning	Eleven kan gennemføre systematiske undersøgelser af litteratur og andre æstetiske tekster	Eleven har videns om læse med fortolkning
Kommunikation	Eleven kan kommunikere med bevidsthed og sprogets funktion i øverste skolelige formelle og sociale situationer	<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer Eleven kan fagligt diskutere roller i en åben debat 	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster
			<ol style="list-style-type: none"> Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer Eleven kan fagligt diskutere roller i en åben debat 	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven kan påtage sig roller i samarbejdsituationer	Eleven kan anvende kommunikation til at skabe forståelse af tekster	Eleven har videns om kommunikation

Året er tilrettelagt i tidsperioder, og i skemaet herunder er beskrevet de forskellige aktiviteter og emner, vi skal arbejde med i årets løb. Derudover vil der være en række faste aktiviteter i ugens løb:

- **Diktat:** Vi vil skrive diktat tirsdag.
- **Computer:** Er en integreret del af undervisningen.
- Eleverne skal arbejdet med:
 - ❖ Office 365
 - ❖ Anvendelse af tekstbehandling og arbejde med stavekontrol.
 - ❖ Klippe - kopier og indsætte tekst og billeder.
 - ❖ Søgning på angivne hjemmesider.
 - ❖ Anvende Viggo.
- **Mundtlig fremlæggelse:** Det handler om, at de kan lytte, når andre har noget at fortælle. Eleverne fremlægger forskellige danskopgaver for hinanden.
- **Litteraturforståelse:** Vi vil bruge forskellige romaner og tekster til arbejdet med litteraturforståelse. Indimellem vil vi tage udgangspunkt i grundbogen Fandango 5. Der vil være en vekslen mellem højtlesning i klassen og selvstændig læsning - efterfulgt af fælles analyse på klassen.
- Vi skal i år have læsekursus med forfatterskabet af Kenneth Bøgh Andersen i samarbejde med 4. og 6. klasse. Derudover skal klassen læse to andre romaner.
- Frilæsning vægtes fortsat højt og har bl.a. sin faste del i fortælltimerne. Vores skolebibliotek har en vis mængde bøger, ellers er det en god ide at gå på Brande Bibliotek eller låne via nettet.
- DER SKAL ALTID VÆRE EN FRILÆSNINGSBOG I TASKEN!
- **Skriftligt dansk:** Der vil i forlængelse af individuelt arbejde i "Min femte danskbog" med mellemrum blive mindre skriftlige afleveringer. Ligesom grammatikken bliver praktiseret i både diktatteksten samt andre steder, hvor det giver mening.

Endvidere skal 5. klasse arbejde med følgende - **entreprenant** - i årets løb:

5. klasse opstarter arbejdet med møllecafeen på Den gamle mølle i Uhre.

Et stykke entreprenant arbejde, der er opstået på grund af et behov for flere besøgende på Uhre gamle mølle.

5. klasse skal i samarbejde med 0. og 1. klasse opføre et krybbespil i Uhre kirke for bl.a. forældre og andre inviterede.

5. klasse skal idégenere, forberede og gennemføre den traditionsrige Danmarksindsamling.

Periode	Aktiviteter	Ud fra sammenfatningen af "færdigheds- og vidensmål tænkes blandt andet følgende delmål:	Evaluering /måling.
Uge 33 	<ul style="list-style-type: none"> • Skolestart - opstart i 5. klasse • Skrivning af "Tanker og mål for 5. klasse" i form af et Go' card. • <i>Litteratur</i> - vi arbejder videre med tekstanalyse. Vi vil hele skoleåret bruge tekster og grundbogen "Fandango 5", hvor vi skal fortsætte arbejde med personkarakteristik, miljø, komposition og synsvinkel. Gennem skoleåret skal vi endvidere læse tre romaner, der passer til 5. klasse. Det vil veksle imellem højtlesning og individuel læsning. • <i>Skriftligt dansk</i> - der arbejdes med differentieret materiale omkring grammatik og skriftlige fremstilling. • <i>Diktat</i> - der forberedes og skrives diktat på differentieret niveau. • Desuden læses der <i>frilæsning</i>. • 	<p>Fremstilling: Eleven har viden om tænkeskrivning, brainstorm og mindmap.</p> <p>Fortolkning: Eleven kan forholde sig til almene temaer gennem systematisk undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.</p> <p>Fremstilling: Eleven har viden om bøjningssystemer og ords oprindelse. Eleven kan anvende afsnit og sætte komma.</p> <p>Læsning: Eleven kan vurdere tekstens anvendelighed. Eleven kan gengive hovedindholdet.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • To gange møllecafé 		Reklamer til ophæng og flyers til uddeling
Uge 34-37	<ul style="list-style-type: none"> • Romanlæsning "Heksefeber" • Diktat. 	Fortolkning: Eleven kan undersøge tekstens rum og tid. Eleven kan sammenfatte sin fortolkning.	
Uge 38-40	<ul style="list-style-type: none"> • Læse, fortolke og forberede fremlæggelse af H. C. Andersens eventyr 	Læsning: Eleven kan orientere sig i tekstens dele. Fremstilling: Eleven kan fremlægge sit produkt for andre. Kommunikation: Eleven kan skabe fælles fortælling sammen med andre. Eleven har viden om talens virkemidler. Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse.	Der arbejdes i grupper, og vi spørger O. klasse, om de vil høre et eventyr.
Uge 41	<ul style="list-style-type: none"> • Fælles emneuge for hele skolen: <i>Hverdagens helte</i> • Motionsdøgn 		Fælles på tværs af alle klasser.
Uge 42	Efterårsferie		
Uge 43-50	<ul style="list-style-type: none"> • Læsekursus fælles for hele mellemtrinnet. Vi skal læse bøger af forfatteren Kenneth Bøgh Andersen. • Fagdage i mellemtrinnet med opgaver til forfatterskabet. 	Fortolkning: Eleven kan læse med fordobling. Eleven har viden om at læse på, mellem og bag linjerne.	Forløbet slutter med et forfatterbesøg af Kenneth B Andersen.
*Uge 48	<ul style="list-style-type: none"> • Krybbespil • Skriftligt dansk • Diktat 	Fremstilling: Eleven kan stave almindelige ord sikkert.	
Uge 51-52	Juleferie		

Uge 1-5	<ul style="list-style-type: none"> • Idegenerering, forberedelser og udførsels af Danmarksindsamling • Skriftlig Dansk • Diktat 		
Uge 6	<ul style="list-style-type: none"> • Uge sex 	Kommunikation: Eleven har viden om frie og formaliserede samtaleformer.	
Uge 7	Vinterferie		
Uge 8 - 10	<ul style="list-style-type: none"> • Billedanalyse • Diktat 	Fremstilling: Eleven har viden om fremstillingsprocesser. Eleven har viden om responsmetoder. Fortolkning: Eleven har viden om motiv og tema.	Aflevering af billedanalyse.
Uge 11	<ul style="list-style-type: none"> • "Gi en historie" i samarbejde med 4. klasse 	Fremstilling: Eleven har viden om fremstillingsprocesser. Eleven kan fremlægge sit produkt. Eleven kan give og modtage respons. Kommunikation: Eleven kan bruge kropssprog og stemme i oplæsning og mundtlig fremlæggelse.	Fremlæggelse grupperne i mellem
Uge 12-16	<ul style="list-style-type: none"> • Skriftligt dansk • Diktat 		
*Uge 14	<ul style="list-style-type: none"> • "Digital dansk" i samarbejde med 6. klasse 		
Uge 17	<ul style="list-style-type: none"> • Fælleslejr på Sletten for hele skolen 		
Uge 18-19	<ul style="list-style-type: none"> • Filmanalyse 	Fremstilling: Eleven har viden om virkemidler i drama, og dokumentar i tv og på nettet.	Vi ser nogle film og analyserer med udgangspunkt i forskellige skabeloner.

Uge 20-23	<ul style="list-style-type: none"> • Romanlæsning • Skriftligt dansk • 	<p>Fortolkning: Eleven kan undersøge tekstens rum og tid. Eleven kan sammenfatte sin fortolkning.</p>	
Uge 24 - 26	<ul style="list-style-type: none"> • Afslutning af div. arbejde samt lejr hos Jette. 		

Hjemmebesøg i november og skole-hjemsamtaler med dansk- og matematiklærere i maj.

Evaluerings sidst på skoleåret:

Der bruges en TL1-læseprøve til at evaluere elevens læsefærdigheder på både ord og sætningsniveau samt forståelse af læst tekst.

En staveprøve (ST5) bruges til at klarlægge elevens stave- og grammatikfærdigheder i slutningen af 5. klasse.

Socialt mål for 5. klasse:

**"Alle i klassen skal have det godt
 - start selv med at gøre noget godt"**

Vi praktiserer, at ting, som er både gode og svære, deles med hinanden i klassen ved lærerstyret dialog. Formålet med dette er at gøre eleverne trygge ved at dele både de gode og svære ting og dermed skabe tillid og forståelse eleverne imellem. Samt mellem elever og lærere.

Da eleverne medbringer eget device samt bliver mere og mere aktive på de sociale medier, vil vi fokusere på det skrevne sprog på de sociale medier - med inddragelse af forældrene i form af et forældremøde med bl.a. drøftelse af dette ved hjælp af LEGO.

Jette Iversen